

Kommunstyrelsen

Underlätta för småbarnsföräldrar att vara förtroendevalda

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har vid tidigare sammanträde behandlat politikerinitiativet ”*Underlätta för småbarnsföräldrar att vara förtroendevalda*”.¹ I korthet innebär initiativet att kommunstyrelsen skulle besluta om en översyn och eventuell regelförändring så även förtroendevalda kunde ingå i systemet *omsorg på obekvämtid*. Kommunstyrelsen hemställde vid sammanträdet att utbildningsnämnden skulle utreda den frågan. Utbildningsnämnden bedömer dock att det inte skulle förenkla för de förtroendevalda att få barntillsyn. Kommunstyrelsen har även gett stadsledningskontoret i uppdrag att förenkla rutinerna kring att begära ersättning för barntillsyn. Stadsledningskontoret har undersökt möjligheten för barnvakter att fakturera kommunen direkt och bedömer att en sådan hantering inte kommer minska administrationen för den förtroendevalda, eftersom denne fortfarande behöver intyga kostnaden för barnvakt. Stadsledningskontoret har också utformat en blankett som underlättar hanteringen för den förtroendevalda eftersom både begäran om ersättning och styrkande av kostnad hanteras i samma blankett.

Ärendet

Bakgrund

Kommunstyrelsen behandlade politikerinitiativet *Underlätta för småbarnsföräldrar att vara förtroendevalda* vid sammanträdet den 27 november 2017, § 334. I korthet innebar politikerinitiativet att kommunstyrelsen skulle besluta om en översyn och eventuell regelförändring så även förtroendevalda kunde ingå i systemet *omsorg på obekvämtid* som kommunen erbjuder de föräldrar som förvärvsarbetar kvällar, nätter och helger. Vid sammanträdet beslutade kommunstyrelsen därför att hemställa till utbildningsnämnden att utreda frågan om förtroendevalda kan omfattas av tjänsten *omsorg på obekvämtid* samt att

---

¹ Kommunstyrelsens sammanträde den 27 november 2017, § 334

stadsledningskontoret gavs i uppdrag att förenkla rutinerna kring de förtroendevaldas möjlighet att begära ersättning för barntillsyn enligt *Reglemente för de förtroendevalda*.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade vid sammanträdet den 6 februari, § 20, att återremittera ärendet till stadsledningskontoret, med uppdrag att utreda om det går att få till enklare rutiner för de förtroendevaldas möjlighet att begära ersättning.

Förtroendevaldas rätt till barntillsyn

Av kommunallagen framgår att förtroendevalda med barn som har behov av tillsyn har rätt till skälig ersättning för kostnader för barntillsyn som uppkommer när de fullgör sina uppdrag. Kommunfullmäktige har därför i *Reglemente för de förtroendevalda* bestämt att förtroendevalda har rätt till ersättning för kostnader för barntillsyn som har uppkommit till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande. Ersättningen uppgår för närvarande till maximalt 300 kronor per timme vid uppvisande av kvitto eller faktura. Syftet med ersättningen är att göra det möjligt för förtroendevalda att kombinera förtroendeuppdraget med familjeliv.

Utbildningsnämndens utredning och bedömning

Utbildningsnämndens behandlade frågan om förtroendevalda kan omfattas av tjänsten *omsorg på obekvämtid* vid sitt sammanträde den 6 december 2017, § 99. Nämnden föreslog kommunstyrelsen besluta följande.

”Utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att utreda andra möjligheter som skulle underlätta för småbarnsföräldrar att vara förtroendevalda.”

Som underlag för nämndens beslut förelåg i huvudsak följande. Det är av yttersta vikt att småbarnsföräldrar har möjlighet att inneha förtroendeuppdrag och utbildningsnämnden ser positivt på att underlätta för föräldrar i den situationen. Möjligheten att använda *omsorg på obekvämtid* är dock ingen effektiv och bra lösning, eftersom endast ett fåtal förtroendevalda skulle kunna använda tjänsten. Administrationen kring att nyttja tjänsten är även mer omfattande än att lämna in kvitton för barnvakt och för vissa skulle nyttjandet medföra en högre avgift för barnomsorg. Barn till föräldralediga skulle kunna få mindre tid på förskolan eller fritidshemmet. Kostnaden för kommunen skulle öka med anledning av utbildningsenhetens handläggning av varje enskilt ärende, mellan uppskattningsvis 900 - 2300 kronor per ärende och år. Mot den bakgrunden är utbildningsnämndens bedömning att *omsorg på obekvämtid* inte är att förordas. Förslag på andra lösningar som skulle underlätta för de förtroendevalda som har barn skulle kunna vara:

- a) information om vilka regler som gäller när man ersätter privatpersoner och färdiga mallar för kvitton
- b) utreda om förtroendevalda kan använda kommunala produktionen Vålfärd samhällsservice, personlig assistansenheten, om de inte vill använda nuvarande system

- c) inventera och informera de förtroendevalda om vilka barnvaksföretag som verkar i Nacka

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Sammantaget bedömer stadsledningskontoret att de förtroendevaldas nuvarande rätt till ersättning för barntillsyn är förmånlig genom den inte är begränsad på så sätt att övriga i hushållet också behöver arbeta samtidigt. Det krävs inte någon större administration av den förtroendevalda att begära ersättning – annat än att kostnaden ska styrkas genom kvitto eller faktura. Samtidigt kan det konstateras att ingen förtroendevald har nyttjat sin rätt till ersättning för kostnader avseende barntillsyn under 2017 och det finns därför skäl att se över rutinen. Vid en övergripande undersökning har det framkommit att de fåtal förtroendevalda som har kontaktat kommunen för att fråga och eventuellt begära ersättning har anlitat en anhörig eller bekant och har därför inte kunnat styrka kostnaden genom kvitto eller faktura. Stadsledningskontoret har därför utformat en blankett i syfte att förenkla rutinerna kring de förtroendevaldas möjlighet att begära ersättning för barntillsyn.

Blanketten innehåller följande delar:

- den förtroendevalda intygar att hen har haft behov av barntillsyn för att delta i sammanträden eller motsvarande eller gruppmöte i direkt anslutning till sammanträde
- den förtroendevalda intygar att hen begär ersättning för utlägg för barntillsyn som hen har utbetalat till barnvakten.
- Barnvakten, som den förtroendevalda har anlitat, intygar att hen har erhållit ersättning för barntillsyn.

Genom att både den förtroendevalda och barnvakten fyller i blanketten hanteras begäran om ersättning och styrkande av kostnad i samma blankett. Blanketten möjliggör för förtroendevalda att anlita någon i deras omgivning som barnvakt utan att det krävs en större administration.

Stadsledningskontoret har, på uppdrag av kommunstyrelsen, även undersökt möjligheten för barnvakter att fakturera kommunen direkt. En direktfakturering skulle innebära att kommunen får en leverantörsfaktura som den förtroendevalda behöver godkänna. Då de förtroendevalda inte har tillgång till ekonomisystemet skulle det betyda att en kopia på fakturan mejlas till den förtroendevalda som via e-post godkänner leverantörsfakturan. Fakturan atteras i ekonomisystemet av en mottagningsattestant med e-postmeddelandet som underlag. Fakturan skickas därefter till beslutsattestanten i ekonomisystemet som hanterar leverantörsfakturan. Stadsledningskontoret bedömer inte att den föreslagna hanteringen skulle minska administrationen för den förtroendevalda. Sammantaget bedömer stadsledningskontoret att den föreslagna blanketten förenklar för den förtroendevalda att anlita barnvakt samt att begära ersättning för denna och därigenom har kommunen underlättat för småbarnsföräldrar att vara förtroendevalda. Stadsledningskontoret avser att gå ut med riktad information om blanketten samt att den kommer att anmälas till samtliga nämnder för att uppmärksamma de förtroendevalda om förenklingen.

Vad gäller utbildningsnämndens förslag om att utreda möjligheten för de förtroendevalda att använda sig av den kommunala produktionen Valfärd samhällsservice för anlitandet av barnvakt bedömer inte stadsledningskontoret att detta är lämpligt utifrån kommunallagen.

Ekonomiska konsekvenser

Förhoppningen är att stadsledningskontorets förenklade rutin kommer medföra att fler nyttjar sin rätt att anlita barnvakt för att kunna utöva sitt uppdrag som förtroendevald i Nacka kommun. Detta medför i sin tur en kostnad för kommunen.

Konsekvenser för barn

Syftet med barntillsyn att göra det möjligt för förtroendevalda att kombinera förtroendeuppdraget med familjeliv. Barnen ska vara väl omhändertagna när föräldrarna arbetar med sitt förtroendeuppdrag. Att ha välfungerade system för förtroendevalda att kunna kombinera föräldraskap med förtroendeuppdrag bedöms därför vara viktigt ur ett barnperspektiv.

Bilagor

1. Politikerinitiativ *"Underlätta för småbarnsföräldrar att vara förtroendevalda"*
2. Kommunstyrelsen beslut 27 november 2017, § 334,
3. Utbildningsnämndens beslut den 6 december 2017, § 99
4. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslut den 6 februari 2018, § 20
5. Blankett för att begära ersättning för barntillsyn

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Sidrah Schaider
Kommunjurist
Juridik- och kanslienheten

Johanna Magnusson
Utvecklingsledare
Redovisningsenheten